

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษา เรื่องบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในระหว่างคุมประพฤตินั้น ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ประชากรเด็กและเยาวชน

- ข้อมูลทั่วไป
- ความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพและบทบาทครอบครัว

ตอนที่ 2 ประชากรผู้ปกครอง

- ข้อมูลทั่วไป
- ความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพและบทบาทครอบครัว

ตอนที่ 3 สัมพันธภาพในครอบครัวที่พึงประสงค์และความคาดหวังจากการคุมประพฤติ

ตอนที่ 1 ประชากรเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.1

เพศของเด็กและเยาวชน

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	59	84.3
หญิง	11	15.7
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 84.3 เป็นเพศชาย และร้อยละ 15.7 เป็นเพศหญิง

ตารางที่ 4.2
อายุของเด็กและเยาวชน

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-18 ปี	47	67.1
18 ปีขึ้นไป	18	25.7
7-14 ปี	5	7.2
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 67.1 มีอายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 25.7 มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และร้อยละ 7.2 มีอายุระหว่าง 7-14 ปี

ตารางที่ 4.3
ศาสนาของเด็กและเยาวชน

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	67	95.7
อิสลาม	3	4.3
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 95.7 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 4.3 นับถือศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 4.4
สถานภาพของเด็กและเยาวชน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	64	91.4
อยู่กันฉันสามี-ภรรยา	5	7.1
แยกกันอยู่	1	1.5
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 64 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 7.1 อยู่กันฉันสามี / ภรรยา และน้อยที่สุดร้อยละ 1.5 แยกกันอยู่

ตารางที่ 4.5
วุฒิการศึกษาก่อนถูกจับกุม

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	36	51.4
ประถมศึกษา	23	32.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	6	8.6
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3	4.3
อนุปริญญา	1	1.4
ปริญญาตรี	1	1.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาก่อนถูกจับกุม ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.4 คือมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาร้อยละ 32.9 คือประถมศึกษา และน้อยที่สุดร้อยละ 1.4 ในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี

ตารางที่ 4.6
อาชีพก่อนถูกจับกุม

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	26	71.1
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	23	32.9
รับจ้าง / ลูกจ้าง	16	22.9
ค้าขาย	5	7.1
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 71.1 เป็นนักเรียน / นักศึกษา รองลงมาร้อยละ 32.9 ไม่ได้ประกอบอาชีพ และน้อยที่สุดร้อยละ 7.1 ประกอบอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.7
บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยก่อนถูกจับกุม

บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย	จำนวน	ร้อยละ
บิดา มารดา	27	38.6
มารดา	16	22.9
บิดา	7	10
เพื่อน	7	10
ญาติพี่น้อง	5	7.1
ภรรยา /สามี	3	4.3
ผู้อุปการะ	3	4.3
อยู่เพียงลำพัง	2	2.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 38.6 พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา รองลงมาร้อยละ 22.9 พักอาศัยอยู่กับมารดา และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.9 ที่พักอาศัยอยู่เพียงลำพัง

ตารางที่ 4.8
จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
4-6 คน	36	51.5
1-3 คน	25	35.7
7-9 คน	8	11.4
10 คนขึ้นไป	1	1.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 51.5 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน รองลงมาร้อยละ 35.7 มีสมาชิก 1-3 คน ร้อยละ 11.4 มีสมาชิก 7-9 คนและน้อยที่สุดร้อยละ 1.4 มีจำนวนสมาชิก 10 คนขึ้นไป

ตารางที่ 4.9
ฐานะครอบครัว

ฐานะครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
มีพอกินพอใช้	59	84.3
ไม่พอใช้ / มีหนี้สิน / ยากจน	7	10
มีฐานะดี	4	5.7
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 84.3 มีความเป็นอยู่แบบพอกินพอใช้ รองลงมาร้อยละ 10 มีฐานะยากจน มีหนี้สิน ไม่พอใช้ และน้อยที่สุดร้อยละ 5.7 มีฐานะดี

ตารางที่ 4.10
ฐานความผิดที่ถูกจับกุมในคดีนี้

ฐานความผิด	จำนวน	ร้อยละ
พ.ร.บ. ยาเสพติด	46	65.7
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	9	12.9
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	7	10
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	5	7.1
อื่น ๆ	2	2.9
ความผิดฐานบุกรุก	1	1.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 65.7 ถูกจับกุมในฐานความผิด พ.ร.บ.ยาเสพติด ร้อยละ 12.9 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ร้อยละ 10 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย และน้อยที่สุดร้อยละ 1.4 ความผิดฐานบุกรุก

ตารางที่ 4.11
จำนวนครั้งที่ถูกจับกุมดำเนินคดี

ครั้งที่กระทำผิด	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งที่ 1	62	88.6
ครั้งที่ 2	6	8.6
ครั้งที่ 3	1	1.4
ครั้งที่ 4	1	1.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 88.6 ถูกจับกุมดำเนินคดีเป็นครั้งแรก รองลงมาคือร้อยละ 8.6 ถูกจับกุมเป็นครั้งที่ 2 และ ร้อยละ 1.4 ถูกจับกุมดำเนินคดีในครั้งที่ 3 และ 4

ตารางที่ 4.12
สาเหตุการกระทำผิด

สาเหตุการกระทำผิด	จำนวน	ร้อยละ
อยากรู้ อยากลอง	27	38.6
ความยากจน	18	25.7
เพื่อนชักชวน	14	20
ปัญหาครอบครัว	8	11.4
อื่น ๆ	3	4.3
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 38.6 กระทำผิดเพราะความอยากรู้ อยากลอง รองลงมาร้อยละ 25.7 เพราะความยากจน ร้อยละ 20 เพราะเพื่อนชักชวน ร้อยละ 11.4 เพราะปัญหาครอบครัว

ตารางที่ 4.13
ที่มาของรายได้

ที่มาของรายได้	จำนวน	ร้อยละ
พ่อ / แม่	52	74.2
ทำงานด้วยตนเอง	14	20
ญาติ	2	2.9
อื่น ๆ	2	2.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 14.3 พบว่าเด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 74.2 พ่อแม่ให้เงินใช้จ่าย ร้อยละ 20 ทำงานด้วยตนเอง และน้อยที่สุดร้อยละ 2.9 ญาติให้ไว้ใช้จ่าย

ตารางที่ 4.14
รายได้ที่ได้รับต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	34	48.6
3,001-5,000 บาท	21	30
มากกว่า 7,001 บาท	12	17.1
5,001-7,000 บาท	3	4.3
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 48.6 มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท รองลงมาร้อยละ 30 มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาท และน้อยที่สุดร้อยละ 4.3 มีรายได้ระหว่าง 5,001-7,000 บาท

ตารางที่ 4.15
สถานภาพทางการเงิน

สถานภาพทางการเงิน	จำนวน	ร้อยละ
มีเงินเหลือเก็บบ้าง	31	44.3
ไม่มีเงินเหลือเก็บ	26	37.1
มีเงินเหลือกินเหลือใช้	11	15.7
มีเงินไม่พอกับค่าใช้จ่าย	2	2.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.15 พบว่า เด็กและเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 44.3 มีเงินเหลือเก็บบ้าง รองลงมาร้อยละ 37.1 ไม่มีเงินเหลือเก็บ และน้อยที่สุดร้อยละ 2.9 มีเงินไม่พอกับค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 4.16
ความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ครอบครัวใช้คำพูดและการกระทำที่แสดงว่ารักและห่วงใยท่าน	-	5 (7.1)	9 (12.9)	30 (42.9)	26 (37.1)	4.10	0.887	มาก
2. ท่านคิดว่าตัวท่านและครอบครัวมีความผูกพันกันมากน้อยเพียงใด	-	4 (5.7)	14 (20)	24 (34.3)	28 (40)	4.09	0.913	มาก
3. เมื่อท่านมีปัญหาจะได้รับคำปรึกษาแนะนำจากคนในครอบครัว	1 (1.4)	6 (8.6)	14 (20)	30 (42.9)	19 (27.1)	3.86	0.967	มาก
4. ครอบครัวยอมรับในความผิดพลาดของท่าน	-	2 (2.9)	19 (27.1)	37 (52.9)	12 (17.1)	3.84	0.735	มาก
5. สมาชิกในครอบครัวสามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่องอย่างตรงไปตรงมารับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	-	4 (5.7)	23 (32.9)	26 (37.1)	17 (24.3)	3.81	0.878	มาก
6. ไม่ว่าท่านจะกระทำการใด ๆ ท่านจะคำนึงถึงครอบครัวเป็นสำคัญ	-	2 (2.9)	24 (34.3)	30 (42.9)	14 (20)	3.8	0.791	มาก

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
7. ครอบครัวของท่านให้อิสระในการตัดสินใจเพียงใด	-	2 (2.9)	25 (35.7)	28 (40)	15 (21.4)	3.8	0.809	มาก
8. ท่านรู้จักกับบทบาทหน้าที่ของตนเองในครอบครัว	-	4 (5.7)	24 (34.3)	32 (45.7)	10 (14.3)	3.69	0.790	มาก
9. ท่านและครอบครัวได้พบปะพูดคุยและร่วมกิจกรรมในแต่ละวัน	-	9 (12.9)	35 (50)	19 (27.1)	7 (10)	3.34	0.832	ปานกลาง
10. ท่านได้บอกความรู้สึกและความต้องการของท่านให้ครอบครัวทราบ	-	10 (14.3)	32 (45.7)	23 (32.9)	5 (7.1)	3.33	0.812	ปานกลาง
11. ท่านและสมาชิกในครอบครัวเคยมีปากเสียงกระทบกระทั่งกัน	7 (10)	23 (32.9)	26 (37.1)	11 (15.7)	3 (4.3)	2.71	0.995	ปานกลาง
รวม						3.67		มาก

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาพบว่า ด้านสัมพันธภาพในครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นระดับมากในประเด็นที่ว่าสมาชิกในครอบครัวใช้คำพูดที่แสดงความห่วงใย (ค่าเฉลี่ย 4.10) เด็กและเยาวชนมีความผูกพันกับครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.09) เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นสามารถขอคำแนะนำจากสมาชิกในครอบครัวได้

(ค่าเฉลี่ย 3.86) ครอบครัวยอมรับในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.84) สมาชิกในครอบครัวสามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่องและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (ค่าเฉลี่ย 3.81) ครอบครัวให้อิสระในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย 3.8) การจะแสดงพฤติกรรมใดจะคำนึงถึงครอบครัวเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย 3.8) และรู้จักบทบาทหน้าที่ในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.69)

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในประเด็นเรื่องการร่วมกิจกรรมในแต่ละวันกับสมาชิกในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.34) การบอกความรู้สึกความต้องการให้สมาชิกทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.33) และการมีปากเสียงกระทบกระทั่งกันกับสมาชิกในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 2.71)

ตารางที่ 4.17

ความคิดเห็นด้านบทบาทครอบครัว

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านคิดว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	1 (1.4)	3 (4.3)	14 (20)	35 (50)	17 (24.3)	3.91	0.864	มาก
2. ท่านได้รับการดูแลจากครอบครัวอย่างใกล้ชิด	1 (1.4)	2 (2.9)	21 (30)	32 (45.7)	14 (20)	3.8	0.844	มาก
3. ท่านเคยได้รับคำแนะนำจากครอบครัวในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา	1 (1.4)	3 (4.3)	23 (32.9)	30 (42.9)	13 (18.6)	3.73	0.867	มาก
4. ท่านเคยปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวและได้รับคำแนะนำที่ดี	-	4 (5.7)	20 (28.6)	37 (52.9)	9 (12.9)	3.73	0.760	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
5. ท่านได้รับการปลูกฝังให้เคารพและเชื่อฟังในกฎหมาย	1 (1.4)	4 (5.7)	21 (30)	35 (50)	9 (12.9)	3.67	0.829	มาก
6. ท่านเคยไปพบปะญาติพี่น้อง เพื่อนบ้านกับครอบครัว	-	5 (7.1)	28 (40)	29 (41.4)	-	3.57	0.791	ปานกลาง
7. ท่านเคยออกงานสังคมกับครอบครัว เช่นงานแต่งงาน	6 (8.6)	17 (24.3)	24 (34.3)	20 (28.6)	3 (4.3)	2.96	1.028	ปานกลาง
8. ท่านเคยมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว	8 (11.4)	20 (28.6)	24 (34.3)	16 (22.9)	2 (2.9)	2.77	1.024	ปานกลาง
9. ท่านเคยมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนบ้านและสภาพแวดล้อม	8 (11.4)	22 (31.4)	26 (37.1)	11 (15.7)	3 (4.3)	2.70	1.012	ปานกลาง
รวม						3.424		ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษา พบว่า ด้านบทบาทครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.424) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นระดับมาก เรื่องที่เชื่อว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ (ค่าเฉลี่ย 3.91) สมาชิกในครอบครัวมีความใกล้ชิดกัน (ค่าเฉลี่ย 3.73) ได้รับคำแนะนำเรื่องการใช้เวลาว่างให้เกิด

ประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 3.73) ได้รับคำแนะนำที่ดีจากครอบครัวเสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.73) และครอบครัวจะปลูกฝังให้เคารพและเชื่อฟังในกฎหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.67)

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ในประเด็นเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 2.77) เพื่อนบ้าน สังคม (ค่าเฉลี่ย 2.70) และการออกงานสังคมหรือร่วมกิจกรรมกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.96)

ตอนที่ 2 ประชากรผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.18

เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	38	54.3
หญิง	32	45.7
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.3 เป็นเพศชาย และร้อยละ 45.7 เป็นเพศหญิง

ตารางที่ 4.19

อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
41-50 ปี	33	47.2
31-40 ปี	15	21.4
21-30 ปี	11	15.7
51 ปีขึ้นไป	11	15.7
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 47.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 21.4 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และร้อยละ 15.7 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.20

ศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	67	95.7
อิสลาม	3	4.3
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 67 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 4.3 นับถือศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 4.21

สถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สมรส	25	35.7
หย่า / หม้าย	14	20
โสด	12	17.1
อยู่กินฉันสามีภรรยา	10	14.3
แยกกันอยู่	9	12.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 35.7 มีสถานภาพสมรส รองลงมาร้อยละ 20 หย่าหรือหม้าย และน้อยที่สุดร้อยละ 12.9 แยกกันอยู่

ตารางที่ 4.22
การศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	22	31.4
ปริญญาตรี	13	18.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	11	15.7
อนุปริญญา	11	15.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	14.3
ไม่ได้เรียนหนังสือ	2	2.9
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 31.4 จบชั้นประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 15.7 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและอนุปริญญา และน้อยที่สุดร้อยละ 1.4 จบสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.23
อาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง / ลูกจ้างเอกชน	25	35.7
ค้าขาย	25	35.7
รัฐวิสาหกิจ	8	11.4
อื่น ๆ	7	10
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3	4.4
รับราชการ	1	1.4
ทำการเกษตร	1	1.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 35.7 ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างเอกชน และค้าขาย รองลงมาร้อยละ 11.4 ทำงานรัฐวิสาหกิจ และน้อยที่สุดร้อยละ 1.4 รับราชการและทำการเกษตร

ตารางที่ 4.24
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	25	35.7
10,001-15,000 บาท	25	35.7
20,001 บาทขึ้นไป	11	15.7
15,001-20,000 บาท	9	12.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 35.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท รองลงมาร้อยละ 15.7 มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป และน้อยที่สุดร้อยละ 12.9 มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท

ตารางที่ 4.25
สถานภาพในครอบครัว

สถานภาพในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกในครอบครัว	33	47.1
หัวหน้าครอบครัว	27	52.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 52.9 เป็นหัวหน้าครอบครัว และร้อยละ 47.1 เป็นสมาชิกในครอบครัว

ตารางที่ 4.26
ความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน

ความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน	จำนวน	ร้อยละ
บิดา	27	38.5
มารดา	25	35.7
ญาติพี่น้อง	10	14.3
ลุง-ป้า / น้ำ-อา	6	8.6
บิดา / มารดาบุญธรรม	2	2.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 38.5 เป็นบิดา รองลงมาร้อยละ 35.7 เป็นมารดา และน้อยที่สุดร้อยละ 2.9 เป็นบิดา/มารดา บุญธรรม

ตารางที่ 4.27
จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
4-6 คน	42	60
1-3 คน	17	24.1
7-9 คน	9	12.9
10 คนขึ้นไป	2	2.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 60 มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน รองลงมาร้อยละ 24.1 มีสมาชิก 1-3 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 2.9 มีสมาชิก 10 คนขึ้นไป

ตารางที่ 4.28
ความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านคิดว่าตัวท่านหรือครอบครัวและผู้ถูกคุมประพฤติมีความผูกพันกันมากน้อยเพียงใด	-	3 (4.3)	13 (18.6)	33 (47.1)	21 (30)	4.03	0.816	มาก
2. ครอบครัวยอมรับในความผิดพลาดของผู้ถูกคุมประพฤติ	1 (1.4)	2 (2.9)	18 (25.7)	30 (42.9)	19 (27.1)	3.91	0.880	มาก
3. ครอบครัวใช้คำพูดและการกระทำที่แสดงว่ารักและห่วงใยผู้ถูกคุมประพฤติ	-	2 (2.9)	16 (22.9)	40 (57.1)	12 (17.1)	3.89	0.713	มาก
4. ท่านได้บอกความรู้สึกและความต้องการของท่านให้ผู้ถูกคุมประพฤติทราบ	-	2 (2.9)	26 (37.1)	24 (34.3)	18 (25.7)	3.83	0.851	มาก
5. เมื่อมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับผู้ถูกคุมประพฤติส่งผลกระทบต่อท่านและครอบครัว	1 (1.4)	4 (5.7)	11 (15.7)	45 (64.3)	9 (12.2)	3.81	0.786	มาก

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
6. สมาชิกในครอบครัวสามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่องอย่างตรงไปตรงมา และรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	1 (1.4)	5 (7.1)	20 (28.6)	30 (42.9)	14 (20)	3.73	0.916	มาก
7. ครอบครัวให้อิสระผู้ถูกคุมประพฤติในการตัดสินใจ	-	6 (8.6)	21 (30)	36 (51.4)	7 (10)	3.63	0.783	ปานกลาง
8. ท่านและผู้ถูกคุมประพฤติได้พบปะพูดคุยและร่วมกิจกรรมในแต่ละวัน	2 (2.9)	5 (7.1)	38 (54.3)	20 (28.6)	5 (7.1)	3.3	0.823	ปานกลาง
9. เมื่อผู้ถูกคุมประพฤติมีปัญหาเคยปรึกษาทุกข์ขอคำปรึกษาแนะนำจากคนในครอบครัว	4 (5.7)	6 (8.6)	28 (40)	30 (42.9)	2 (2.9)	3.29	0.887	ปานกลาง
10. ท่านหรือสมาชิกในครอบครัวเคยมีปากเสียงกระทบกระทั่งกับผู้ถูกคุมประพฤติ	9 (12.9)	17 (24.3)	34 (48.6)	9 (12.9)	1 (1.4)	2.66	0.915	ปานกลาง

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
11. ท่านคิดว่าผู้ถูกคุมประพฤติจะหวนกลับไปกระทำผิดอีกหรือไม่	26 (37.1)	22 (31.4)	19 (27.1)	3 (4.3)	-	1.99	0.909	น้อย
รวม						3.477		มาก

จากตารางที่ 4.28 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพภายในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.477) ซึ่งเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นระดับมาในเรื่องความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.03) และครอบครัวยอมรับในความผิดพลาดของเด็กและเยาวชน (ค่าเฉลี่ย 3.91) และครอบครัวยังมีความเชื่อมั่นว่าเด็กและเยาวชนจะไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

นอกจากนี้ผู้ปกครองยังมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในประเด็นเรื่องการให้อิสระในการตัดสินใจแก่เด็กและเยาวชน (ค่าเฉลี่ย 3.63) สมาชิกในครอบครัวมีปากเสียงกระทบกระทั่งกัน (ค่าเฉลี่ย 2.66) รวมทั้งการร่วมกิจกรรมกันในแต่ละวัน (ค่าเฉลี่ย 3.3)

ตารางที่ 4.29
ความคิดเห็นด้านบทบาทครอบครัว

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านคิดว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกคุมประพฤติ	1 (1.4)	1 (1.4)	14 (20)	25 (35.7)	29 (41.4)	4.14	0.889	มาก
2. ท่านให้การดูแลผู้ถูกคุมประพฤติอย่างใกล้ชิดเพียงใด	-	5 (7.1)	17 (24.3)	31 (44.3)	17 (24.3)	3.86	0.873	มาก
3. ท่านปลูกฝังให้ผู้ถูกคุมประพฤติเคารพและเชื่อฟังในกฎหมาย	1 (1.4)	6 (8.6)	14 (20)	30 (42.9)	19 (27.1)	3.86	0.967	มาก
4. ท่านเคยแนะนำผู้ถูกคุมประพฤติในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา	-	2 (2.9)	26 (37.1)	25 (35.7)	17 (24.5)	3.81	0.839	มาก
5. ท่านเคยพาผู้ถูกคุมประพฤติไปพบปะญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน	-	6 (8.6)	26 (37.1)	27 (38.6)	11 (15.7)	3.61	0.856	ปานกลาง

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
6. ท่านเคยปรึกษา ปัญหากับผู้ถูกคุม ประพฤติ	-	13 (18.6)	16 (22.9)	32 (45.7)	9 (12.9)	3.53	0.944	ปาน กลาง
7. ท่านเคยพาผู้ถูกคุม ประพฤติออกงาน สังคมกับครอบครัว เช่น งานแต่งงาน	4 (5.7)	11 (15.7)	23 (32.9)	23 (32.9)	9 (12.9)	3.31	1.071	ปาน กลาง
8. ท่านเคยพบว่าผู้ถูก คุมประพฤติเคยมี ปัญหาในการปรับ ตัวให้เข้ากับครอบครัว	12 (17.1)	24 (34.3)	19 (27.1)	14 (20)	1 (1.4)	2.54	1.045	ปาน กลาง
9. ท่านเคยพบว่าผู้ถูก คุมประพฤติมีปัญหา ในการปรับตัวให้เข้า กับเพื่อนบ้านและ สภาพแวดล้อม	12 (17.1)	23 (32.9)	30 (42.9)	3 (4.3)	2 (2.9)	2.43	0.926	ปาน กลาง
10. ท่านเคยพบว่าผู้ถูก คุมประพฤติได้ กระทำสิ่งใดหรือมี พฤติกรรมไม่ถูกต้อง	18 (25.7)	22 (31.4)	20 (28.6)	10 (14.3)	-	2.31	1.015	น้อย
รวม						3.341		ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.29 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านบทบาทสำคัญของครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.341) หากจะพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมากในประเด็นที่ว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.14) เรื่องการดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด (ค่าเฉลี่ย 3.86) การแนะนำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 3.81) และการปลูกฝังให้เคารพและเชื่อฟังในกฎหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.86)

นอกจากนี้ผู้ปกครองยังมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง เรื่องการปรับตัวของเด็กและเยาวชนให้เข้ากับครอบครัวและเพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.54, 2.43) ตามลำดับ และในเรื่องของการพาเด็กและเยาวชนร่วมกิจกรรมกับส่วนรวมหรือออกงานสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.31) ในประเด็นสุดท้าย ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.31) เรื่องการพบเห็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้องของเด็กและเยาวชน ในระหว่างคุมประพฤติ

ตารางที่ 4.30

เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพระหว่าง
เด็กและเยาวชนกับผู้ปกครอง

ข้อความ	เด็กและเยาวชน		ผู้ปกครอง	
	$\bar{X}$	แปลค่า	$\bar{X}$	แปลค่า
1. ครอบครัวใช้คำพูดและการกระทำที่แสดงว่ารักและห่วงใยท่าน	4.10	มาก	3.89	มาก
2. ท่านคิดว่าตัวท่านและครอบครัวมีความผูกพันกันมากน้อยเพียงใด	4.09	มาก	4.03	มาก
3. เมื่อท่านมีปัญหจะได้รับคำปรึกษาแนะนำจากคนในครอบครัว	3.86	มาก	3.29	ปานกลาง
4. ครอบครัวยอมรับในความผิดพลาดของท่าน	3.84	มาก	3.91	มาก
5. สมาชิกในครอบครัวสามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่องอย่างตรงไปตรงมารับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	3.81	มาก	3.73	มาก

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ข้อความ	เด็กและเยาวชน		ผู้ปกครอง	
	$\bar{X}$	แปลค่า	$\bar{X}$	แปลค่า
6. ไม่ว่าท่านจะกระทำการใด ๆ ท่านจะคำนึงถึงครอบครัวเป็นสำคัญ	3.8	มาก	3.81	มาก
7. ครอบครัวของท่านให้อิสระในการตัดสินใจเพียงใด	3.8	มาก	3.63	ปานกลาง
9. ท่านและครอบครัวได้พบปะพูดคุยและร่วมกิจกรรมในแต่ละวัน	3.34	ปานกลาง	3.3	ปานกลาง
10. ท่านได้บอกความรู้สึกและความต้องการของท่านให้ครอบครัวทราบ	3.33	ปานกลาง	3.83	มาก
11. ท่านและสมาชิกในครอบครัวเคยมีปากเสียงกระทบกระทั่งกัน	2.71	ปานกลาง	2.66	ปานกลาง
รวม	3.67	มาก	3.477	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบด้านสัมพันธภาพในครอบครัว พบว่า เด็ก เยาวชน และผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกันในภาพรวม โดยที่เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่ผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ในรายละเอียดของความแตกต่างแต่ละประเด็นพบว่า เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นระดับมาก ในประเด็นการได้รับคำปรึกษาแนะนำจากคนในครอบครัวเมื่อมีปัญหา และการที่ครอบครัวให้อิสระในการตัดสินใจ แต่ผู้ปกครองกลับมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในประเด็นทั้งสอง แสดงว่าผู้ปกครองยังให้คำปรึกษาแนะนำเด็กและเยาวชนไม่เพียงพอหรือไม่ดีพอ ยังไม่สามารถเข้าถึงปัญหาของเด็กและเยาวชนได้ และอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นในระดับปานกลางเรื่องการบอกเล่าความรู้สึกและความต้องการให้ครอบครัวทราบ แต่ผู้ปกครองกลับมีความคิดเห็นในระดับมาก แสดงว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าตนได้บอกความรู้สึกและความต้องการให้เด็กและเยาวชนทราบมากกว่าที่เด็กและเยาวชนจะบอกความรู้สึกและความต้องการให้ผู้ปกครองทราบ นั่นอาจจะเป็นเพราะความห่างเหินกันของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งก็สอดคล้องกับประเด็นเรื่องการพบปะพูดคุย ร่วมกิจกรรมกันของสมาชิกในครอบครัว และการกระทบกระทั่งกัน ของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งทั้งเด็กเยาวชนและผู้ปกครองต่างก็มีความคิดเห็นที่ตรงกันอยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ 4.31
เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านบทบาทครอบครัวระหว่าง
เด็กและเยาวชนกับผู้ปกครอง

ข้อความ	เด็กและเยาวชน		ผู้ปกครอง	
	$\bar{X}$	แปลค่า	$\bar{X}$	แปลค่า
1. ท่านคิดว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	3.91	มาก	4.14	มาก
2. ท่านได้รับการดูแลจากครอบครัวอย่างใกล้ชิด	3.81	มาก	3.86	มาก
3. ท่านเคยได้รับคำแนะนำจากครอบครัวในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา	3.73	มาก	3.81	มาก
4. ท่านเคยบอกเล่าหรือปรึกษาปัญหา กับครอบครัว	3.73	มาก	3.53	ปานกลาง
5. ท่านได้รับการปลูกฝังให้เคารพและเชื่อฟังในกฎหมาย	3.67	มาก	3.86	มาก
6. ท่านเคยไปพบปะญาติพี่น้อง เพื่อนบ้านกับครอบครัว	3.57	ปานกลาง	3.61	ปานกลาง
7. ท่านเคยออกงานสังคมกับครอบครัว เช่นงานแต่งงาน	2.96	ปานกลาง	3.31	ปานกลาง
8. ท่านเคยมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว	2.77	ปานกลาง	2.54	ปานกลาง
9. ท่านเคยมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนบ้านและสภาพแวดล้อม	2.70	ปานกลาง	2.43	ปานกลาง
รวม	3.424	ปานกลาง	3.341	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านบทบาทครอบครัวของเด็กเยาวชนและผู้ปกครอง พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีเพียงประเด็นเดียวที่แตกต่างกัน คือเรื่องการพูดคุยปรึกษาปัญหากับสมาชิกในครอบครัว โดยที่

เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นระดับมาก แต่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นระดับปานกลาง แสดงว่าเด็กและเยาวชนจะปรึกษาปัญหากับสมาชิกในครอบครัวมากกว่าที่ผู้ปกครอง จะบอกเล่าปัญหาในครอบครัวให้เด็กและเยาวชนทราบ และเพราะเหตุนี้เองเด็กและเยาวชนอาจจะรู้สึกว่าคุณเอง แยกแยะจากครอบครัว ไม่เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว นอกจากนั้นเด็กเยาวชนและครอบครัวเองก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระดับมาก ในประเด็นเรื่องบทบาทครอบครัวมีความสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน การปลูกฝังให้เคารพและเชื่อฟังในกฎหมาย การใช้เวลาร่วมกันให้เกิดประโยชน์รวมถึงการดูแลใกล้ชิดของครอบครัว และมีความคิดเห็นระดับปานกลาง ในประเด็นเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว เพื่อนบ้าน สภาพแวดล้อม และการไปพบปะญาติพี่น้องกับครอบครัว

ตอนที่ 3 ลักษณะสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่พึงประสงค์

และความคาดหวังจากงานคุมประพฤติ

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัวที่พึงประสงค์คล้ายคลึงกัน คือ ต้องการครอบครัวที่อบอุ่น สมาชิกมีความรักความห่วงใย ดูแล เอาใจใส่ แก่กัน ไม่มีปัญหาทะเลาะวิวาท พร้อมทั้งจะให้โอกาสเมื่อสมาชิกในครอบครัวกระทำการใดผิดพลาด ไม่ซ้ำเติมกันและกัน เด็กและเยาวชนต้องการให้ผู้ปกครองให้อิสระและยอมรับในการตัดสินใจของตนเอง โดยพร้อมที่จะยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนและปฏิบัติตาม มีความคาดหวังที่ต้องการจะใช้เวลาร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน นอกจากนี้ประชากรยังคาดหวังว่าการคุมประพฤติจะมีส่วนช่วยให้เด็กและเยาวชนกลับตนเป็นคนดี โดยอาศัยมาตรการต่าง ๆ ตามวิธีการคุมประพฤติ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในระหว่างคุมประพฤติ โดยศึกษาจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระหว่างคุมประพฤติของสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา และผู้ปกครองเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน และครอบครัวต่อการนำบทบาทครอบครัวมาใช้ในการคุมประพฤติ เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการนำครอบครัวมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ ซึ่งผลจากการศึกษามีดังนี้

เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนกับข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชน พบว่าร้อยละ 67.1 ในช่วงวัยระหว่าง 15-18 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดสูง เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มองคิดเป็นร้อยละ 88.6 เป็นการกระทำผิดครั้งแรก ในฐานความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติด สูงถึงร้อยละ 65.7 และร้อยละ 38.6 มีสาเหตุเพราะความอยากรู้อยากลอง ร้อยละ 11.4 เป็นเพราะปัญหาครอบครัว เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่แล้วยังคงเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาร้อยละ 71.7 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 51.5 กำลังศึกษาหรือจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 32.9 จบชั้นประถมศึกษา

ก่อนถูกจับกุมเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ร้อยละ 38.6 จะอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 22.9 อาศัยอยู่กับมารดา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนักจึงไม่สามารถชี้วัดได้ว่าสถานภาพทางครอบครัวรูปแบบใดมีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ร้อยละ 74.2 ยังคงได้รับเงินในการดำรงชีพในชีวิตประจำวันจากบิดามารดา ร้อยละ 48.6 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท ซึ่งร้อยละ 44.3 มีเงินเหลือเก็บบ้าง ร้อยละ 37.1 ไม่มีเงินเหลือเก็บ และเมื่อเปรียบเทียบกับฐานะของครอบครัวส่วนใหญ่ร้อยละ 84.3 ครอบครัวมีฐานะปานกลาง มีพอกินพอใช้

เพราะฉะนั้นจากข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชน จึงสรุปได้ว่าอาจเป็นเพราะวัยที่คึกคะนอง และพัฒนาการตามช่วงวัยจะให้ความสำคัญกับเพื่อน ต้องการอิสระ เริ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากครอบครัว มีความอยากรู้อยากลอง ประกอบกับการที่ยังมีคุณวุฒิและวัยวุฒิที่ต่ำอยู่ จึงทำให้มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปในทางที่ผิดได้ง่าย โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กระทำผิดโดยเริ่มลองเสพยาเสพติดที่กำลังขยายวงกว้างเข้าสู่โรงเรียนและสถานศึกษา ฉะนั้นช่วงวัยและระดับชั้นของการศึกษาจึงเป็นตัวชี้วัดว่าระดับใดที่ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้มากกว่ากัน

เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ในด้านของอายุจะพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 47.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งเป็นวัยผู้ใหญ่วัยทำงาน ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมาร้อยละ 20 หย่าหรือเป็นหม้าย โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 31.4 จบชั้นประถมศึกษา รองลงมาในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 15.7 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและอนุปริญญา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 35.7 ประกอบอาชีพรับจ้าง ลูกจ้างเอกชนและค้าขาย และร้อยละ 35.7 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 10,001-15,000 บาท

จึงแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาส่งผลถึงอาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง ซึ่งจะเกี่ยวเนื่องมาถึงการอบรมเลี้ยงดูบุตร ด้วยจะต้องทำงานหารายได้มาจุนเจือครอบครัวในแต่ละวัน

เรื่องปากท้องและความอยู่รอดเป็นสิ่งสำคัญจึงจะเลี้ยงดู ดูแลเอาใจใส่บุตรของตน กิจกรรมที่กระทำร่วมกันจึงมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งต้องมีการสื่อสารที่เข้าใจกันตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะการอบรมเลี้ยงดูจะผันแปรไปตามเพศ อายุ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนปัจจัยพื้นฐานของบิดามารดาด้วย เช่น บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ มีปัญหาในชีวิตคู่มักขาดความรู้ในการอบรมเลี้ยงดู ขาดการควบคุมหรือการถ่ายทอดพฤติกรรมที่เหมาะสม ขาดเหตุผลในการรัก ซึ่งล้วนแต่ส่งผลให้เด็ก มีปัญหาด้านพฤติกรรมได้

ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่เป็นผู้ปกครองมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับเห็นด้วย “ปานกลาง” ($\text{mean} = 3.477$) ส่วนประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\text{mean} = 3.67$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากในประเด็นของความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัว การแสดงถึงความรักความห่วงใยแก่กัน พุดคุยในปัญหาได้ทุกเรื่องเมื่อเกิดปัญหาขึ้นภายในครอบครัวรวมทั้งยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และที่สำคัญคือครอบครัวยอมรับในความผิดพลาดของเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งจะให้โอกาสปรับปรุงตัวแก้ไขเปลี่ยนแปลงตนเอง และเชื่อว่าเด็กและเยาวชนจะไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก โดยยึดหลักความรัก ความอบอุ่น ความผูกพันในครอบครัวเป็นสำคัญในการดูแลเด็กและเยาวชน และสอดคล้องกับ สุพัตรา สุภาพ (2536) ที่เสนอว่าครอบครัวเป็นแหล่งที่สมาชิกได้รับความรักความอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจ เป็นแหล่งที่ให้ประกันว่าจะมีคนที่เรารักและรักเราเสมอ นอกจากนั้นถ้าสมาชิกคนใดประสบความผิดหวังไม่ว่าในด้านการงานหรือด้านใด ๆ ครอบครัวจะเป็นแหล่งให้กำลังใจและปลุกปลอบใจ เพื่อให้สามารถผ่านอุปสรรคไปได้

นอกจากนั้นประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องการพบปะพุดคุย หรือร่วมกิจกรรมกันในแต่ละวัน และการมีปากเสียงกระทบกระทั่งกันในครอบครัว ในระดับเห็นด้วยปานกลาง แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดสนิทสนมที่ลดน้อยลงในสถาบันครอบครัว เพราะปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ผู้ปกครองต้องทำมาหากิน ไม่มีเวลาให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งการที่สมาชิกในครอบครัวไม่มีความอยู่ร่วมกันมากเพียงพอ ยิ่งทำให้ความห่างเหินหรือช่องว่างที่มากขึ้นกลางระหว่างสมาชิกยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ตามที่ Shutherland และ Cressey ได้กล่าวไว้คือ ครอบครัวที่เศรษฐกิจไม่ดีพอหรือมีความกดดันทาง

เศรษฐกิจ เช่น การทำงาน ความยากจน บิดามารดาต้องออกไปทำงานไม่มีเวลาให้กับลูกส่งผลต่อสัมพันธภาพในครอบครัว

อย่างไรก็ตามผลการศึกษายังพบอีกว่า ความคิดเห็นของประชากรทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างยังมีประเด็นที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันอยู่ โดยเด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในระดับมาก ในประเด็นที่ว่าสมาชิกในครอบครัวได้บอกความรู้สึกและความต้องการให้เด็กและเยาวชนทราบ และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้บอกความรู้สึกและความต้องการให้ครอบครัวทราบเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ (2542) ที่ให้ข้อคิดว่า การจะช่วยเหลือให้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีได้นั้น จำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะการสื่อสารพื้นฐาน บอกความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งเป็นการสื่อสารที่ทำให้อีกฝ่ายเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ว่าเรามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ไม่เกิดกรณีความหรือเข้าใจผิดจนเกิดความบาดหมางทะเลาะวิวาทตามมาได้

นอกจากนั้นในประเด็นการให้อิสระในการตัดสินใจและการให้คำปรึกษาแนะนำ เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นในระดับมาก ในขณะที่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ซึ่งนั้นก็แสดงให้เห็นว่าครอบครัวเองก็ควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้ตัดสินใจด้วยตนเองในปัญหาที่เกิดขึ้น และคอยให้คำปรึกษาแนะนำไปในแนวทางที่ถูกต้อง การอบรมเลี้ยงดูบุตรในแบบประชาธิปไตยนั้น จะส่งผลให้เด็กเป็นคนเปิดเผย เป็นตัวของตัวเอง มีเหตุผล มีความรับผิดชอบช่วยเหลือตนเองและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความเชื่อมั่นและมั่นคงในอารมณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ง่าย

ซึ่งมุมมองความคิดเห็นที่แตกต่างกันที่กล่าวมาข้างต้นของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม อาจเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสัมพันธภาพในครอบครัวขึ้นได้ หากสมาชิกในครอบครัวไม่มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้สึก ความต้องการซึ่งกันและกัน ไม่ให้ความสำคัญของการเลี้ยงดูโดยให้รู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง โดยครอบครัวต้องคอยเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี ดังนั้นในงานคุ้มครองประเพณีเองซึ่งมีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนพอสมควร ควรให้ความสำคัญและคอยกระตุ้นให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว รวมทั้งเพื่อการวางแผนในการจัดกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กและเยาวชนกับครอบครัวให้มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ด้านบทบาทของครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่เป็นผู้ปกครองและเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่โดยรวมมีความคิดเห็นในระดับ “ปานกลาง” (mean = 3.341, 3.424) ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็น

ประเด็นจะพบว่า ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระดับมาก ในหัวข้อที่ครอบครัวมีบทบาทในการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเคารพและเชื่อฟังในกฎหมาย แนะนำให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด และเป็นบทบาทสำคัญที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นเรื่องการปรับตัวของเด็กและเยาวชนให้เข้ากับครอบครัว เพื่อนบ้าน สภาพแวดล้อม ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น กลัวครอบครัว ชุมชนไม่ยอมรับในความผิดพลาดของตน ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร สุทัศน์ (2546) ที่เสนอถึงระบบแห่งความสัมพันธ์ ครอบครัวก็เป็นระบบแห่งความสัมพันธ์ มีการโต้ตอบแบบกลับไปกลับมาแบบปฏิสัมพันธ์ 2 ทาง และจะทำหน้าที่ควบคุมชีวิตครอบครัวโดยที่เรามองไม่เห็น เมื่อครอบครัวเกิด กฎก็จะเกิดขึ้นตามมา ระบบครอบครัวเป็นระบบย่อยที่ควบคุมด้วยระบบใหญ่ขึ้นอีก ได้แก่ ชุมชน สังคม เพราะฉะนั้นในการดำรงชีพจึงต้องอาศัยปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ต้องมีปฏิสัมพันธ์ทั้งภายในครอบครัว ชุมชน สังคม มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องอาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกัน การจะอยู่เพียงลำพังโดดเดี่ยวนั้นย่อมเป็นไปได้ยากมาก

อย่างไรก็ตามผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ยังมีประเด็นที่ไม่สอดคล้องกันอยู่ โดยที่เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยที่ครอบครัวมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ในประเด็นที่ว่าสมาชิกในครอบครัวเคยบอกเล่าปัญหาในครอบครัวให้เด็กและเยาวชนทราบ และเด็กและเยาวชนเองก็เคยปรึกษาปัญหากับครอบครัวและได้รับคำแนะนำที่ดี ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นถึงมุมมองที่แตกต่างกันของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม เพราะในบางครั้งการที่บอกเล่าปัญหาให้สมาชิกในครอบครัวทราบ ก็เป็นการเพิ่มความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวมากขึ้น ให้สมาชิกได้รู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว มีส่วนร่วมในการรับรู้และแก้ไขปัญหาในครอบครัวไปพร้อมกัน

สรุปแล้วครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการดูแลเด็กและเยาวชนให้กลับตนเป็นคนดี ไม่กลับตนไปกระทำผิดซ้ำอีก เพราะแม้ว่าเด็กและเยาวชนจะอยู่ในช่วงของการคุมประพฤติก็ตาม แต่เด็กและเยาวชนก็ยังคงต้องกลับไปอาศัยอยู่ร่วมกับครอบครัวเช่นเดิม เพราะฉะนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่เป็นลักษณะของการให้ครอบครัวเข้ามารับรู้ถึงบทบาทของครอบครัวในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในระหว่างคุมประพฤติให้มากขึ้น ให้ครอบครัวได้ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญในข้อนี้

ลักษณะสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่พึงประสงค์และความคาดหวังจากงานคุมประพฤติ

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัวที่พึงประสงค์คล้ายคลึงกัน คือ ต้องการครอบครัวที่อบอุ่น สมาชิกมีความรักความห่วงใย ดูแลเอาใจใส่แก่กัน ไม่มีปัญหาทะเลาะวิวาท พร้อมทั้งจะให้โอกาสเมื่อสมาชิกในครอบครัวกระทำการใดผิดพลาดไม่ซ้ำเติมกันและกัน เด็กและเยาวชนต้องการให้ผู้ปกครองให้อิสระและยอมรับในการตัดสินใจของตนเอง โดยพร้อมที่จะยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนและปฏิบัติตาม มีความคาดหวังที่ต้องการจะใช้เวลาร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน นอกจากนี้ประชากรยังคาดหวังว่าการคุมประพฤติจะมีส่วนช่วยให้เด็กและเยาวชนกลับตนเป็นคนดี โดยอาศัยมาตรการต่าง ๆ ตามวิธีการคุมประพฤติ